

Într-un decembrie imaculat de nea, zburam deasupra Ronelor. Țac, țac, țac fotografiam de sus, prin hubloul elicopterului. Poate surprind și locuința pictorului Aurel Dan, care de 3 decenii pulsează la Rona de Sus, în inima Maramureșului istoric, unde s-a stabilit după căsătorie. Poate văd acele case din lemn fără horn, cum se minunau vizitatorii recente expoziții de la Bruxelles, unde pictorul a trebuit să explice belgienilor că nu e o omisiune a artistului. Așa sunt casele vechi, fără horn, în Maramureșul care nu se află în Siberia, ci este limitrof cu borna care marchează centrul geografic al Europei. Așa sunt

încă locuințele la țară, unde fumul este slobozit în pod nu numai pentru a afuma cărnurile iarna, dar și pentru conservarea și sporirea

impermeabilității hăizașului din draniță.

Apoi, am privit fotografiile realizate din aparatul de zbor, în plonjee. Ele semănau leit cu multe din tablourile maestrului Aurel Dan.

Deși n-a urcat mai decît coama dealului, el a văzut totul din zbor, prin ochii păsărilor, care mereu l-au fermecat
că n-a putut fi ca ele, ci pentru că nu le putea atinge. 20 de ani

artistul

s-a lăsat frămîntat

de viața la țară pe care a

decupat-o pe pînză în griuri, în alburii și azur, cu case și biserici și garduri și țărani în port popular, cu credințe, ritualuri și obiceiuri, cu tradiții, cu forfotă în spatele unei înlemniri aparente, sugerate de anotimpul mort după care știm bine, cîndva, urma primăvara.

Cu toată lumea asta pe cap, cu țăranul-talpă a țării în suflet , pictorul s-a dus tot glonț în Baie, în Baia Mare, la lucru. Prin lentila ochelarilor, prin intermediul penelului, al șpaclului și a două culori de bază amestecate, Aurel Dan

a trudit zile și nopți în atelierul său din Centrul Vechi, unde, numai în ultimii ani a realizat sute de tablouri.

40 dintre ele , cele mai proaspete, le-a expus la Sala Radio, str. Plevnei din Sighetu Marmăției, inadecvată unei galerii de artă, pentru că distanța dintre privitor și lucrare lipsește.

Cu toate acestea, expoziția deschisă de luni pînă vineri între ora 8-19, iar sîmbătă, între 8-10, se bucură de succes, ea fiind vizitată de sute de iubitori de artă, dar și de elevii ai școlilor și liceelor din municipiu.

La vernisajul care a avut loc joia trecută, a participat multă lume, inclusiv soția Ileana, nora și fiii Daniel și Ciprian.

Despre artist și opera sa au vorbit Ioan Dorel Todea, primarul Eugenia Godja , senatorul Gheorghe Mihai Bârlea, deputatul Ștefan Bereș, prietenul Mihai Dăncuș, Horia Scubli și Ionică Mariș - reprezentanți ai Clubului Rotary, coorganizator al expoziției.

Aurel Dan , absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ion Andreescu „ din Cluj-Napoca, membru UAP este pasionat de istorie, artă populară și etnografică . Ca profesor, a predat pictură-desen, discipline estetice, istoria artei la Săliștea de Sus, Rona de Sus, Coștiui, Rona de Jos, Sighetu Marmăției și Baia Mare. A

expus, personal,

de 40 de ori în 16 localități din România și 3 din străinătate, iar în grup, de 51 de ori în România și peste hotare . Are o mie de lucrări în colecții particulare din 34 de țări ale lumii. A obținut numeroase premii și diplome.

În prezenta personală, majoritatea lucrărilor au fost deja reținute de pasionații de pictură, mai cu seamă de admiratorii maestrului Aurel Dan. Printre lucrările inspirate din viața satului maramureșean - Pădure de mesteceni, La casa cu covoare, Biserica d e pe coastă, Înserare, Vecernie, La vîltori, Pe uliță, la Săliștea , Boboteaza la Rona, Biserica din Aspra , Țărani în poartă etc. pot fi admirate și peisaje citadine

din centrul vechi al Băii Mari și din Sighetu Marmăției.

„Expoziția prezintă încheie 20 de ani de abordare în acest stil a temei Maramureșului, în cromatica de albul și griuri – ne mărturisește pictorul aflat

la 63 de primăveri. Tema Maramureș, cu

țărani, oameni , obiceiuri

o voi relua de acum încolo și sub o altă cromatică, în alt stil. Expoziția se intitulează „Înainte de echinocliu” pentru că ne aflăm chiar în această perioadă, cînd încă iarna n-a plecat iar primăvara n-a sosit, iar lucrările mele sunt încă sub zăpezi. Am și lucrări monumentale lucrate în zgraffito, am fresce interioare. Una am făcut-o acum 39 de ani, pe peretele garsonierei din Sighet, în care locuiau frații Mihai și Ioan Dăncuș. Regret că nu am putut aduce la Sighet cîteva din lucrările mele de mari dimensiuni, unde am sute de personaje pe aceeași pînză, obiceiuri de Crăciun, nuntă maramureșeană, tîrguri țărănești.

Acum mă pregătesc pentru expoziția colectivă a UAP Baia Mare

organizată în preajma sărbătorilor Pascale. La toamnă plec pentru o lună în Franța, la un simpozion de creație. După ce mă satur de muncă în atelierul meu imens din Baia Mare, merg acasă la Rona, să mă relaxez la munca de pe cîmp, în livadă și vie. Regret că peisajele mele realizate în satul maramureșean în ultimii 20 de ani vor rămîne numai pe pînzele mele, multe din construcții ,porturi și obiceiuri dispărînd, deja!”

Autor: Florentin NĂSUI

Sursa: Graiul.ro